

Laitilan kaupunki ja Pyhärannan kunta

KAKONJÄRVEN ALUEEN TUULIVOIMAPUISTO

Arkeologinen inventointi 2012

26.2.2013

Kannen kuva: Uusi muinaisjäännöskohde Rapenkallio S, panoraamakuva. Kuvattu kaakosta. Kuva: Kalle Luoto

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto.....	2
2	Perustietoa inventointialueesta.....	3
2.1	Luonnonympäristö	3
2.2	Kulttuuriympäristö	3
3	Inventointityö.....	4
3.1	Valmistelu ja esityöt.....	4
3.2	Maastotyöt	8
4	Kohteet.....	9
4.1	Kaitila [1000004868].....	11
4.2	Retkesuunkallio [1000004877]	12
4.3	Rapinjärven alue [1000004869]	14
4.4	Kokonkallio [1000005390]	18
4.5	Kakonkallio 1 [1000004597]	20
4.6	Kakonkallio 3 [1000004603]	21
4.7	Ämmänsuo [1000005389]	24
4.8	Ämmänsuonkallio [1000005388]	26
4.9	Isolakia [1000004608]	27
4.10	Rantapotkio 2 [1000004607]	28
4.11	Jokiperkko [1000004882] kiinteä muinaisjäännös (ehd.)	29
4.12	Punnansuo [1000004884] kiinteä muinaisjäännös (ehd.)	31
4.13	Soukkasuo NE [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.)	33
4.14	Metsälä [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.)	35
4.15	Ämmänkallio [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.).....	37
4.16	Kokonkalliot N [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.)	40
4.17	Kaihsuo [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.).....	42
4.18	Rapenkallio NW [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.)	43
4.19	Rapenkallio N [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.)	44
4.20	Rapenkallio W [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.).....	46
4.21	Rapenkallio S [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.).....	49
4.22	Viitmonkallio [uusi kohde] kiinteä muinaisjäännös (ehd.).....	50
4.23	Kokonkalliot W [uusi kohde] Muu kohde	51
4.24	Viitmonkallio W [uusi kohde] Muu kohde	54
5	Yhteenveto.....	55
	Tärkeimpiä lähteitä	55
	Aluerajauskartat.....	56

KARTAT

Kartta 1. Inventointialueen sijainti. Mk 1 : 1000000.....	1
Kartta 2. Inventointialueen sijainti. Mk 1 : 250 000.	2
Kartta 3. Maastossa tarkastetut alueet. Ei mittakaavassa.	8
Kartta 4. Inventointikohteiden sijainti. Mk 1:25 000.....	10
Kartta 5. Kohteet 1, 2, 3, 11 ja 12. Mk 1 : 10 000.	56
Kartta 6. Kohteet 1, 2, 3, 6, 18, 19, 20 ,21, 22 ja 24. MK 1:10 000.....	57
Kartta 7. Kohteet 4, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 16 ja 23. MK 1:10 000.	58
Kartta 8. Kohteet 5, 7, 8, 13, 14, 16 ja 23. MK 1:10 000.....	59

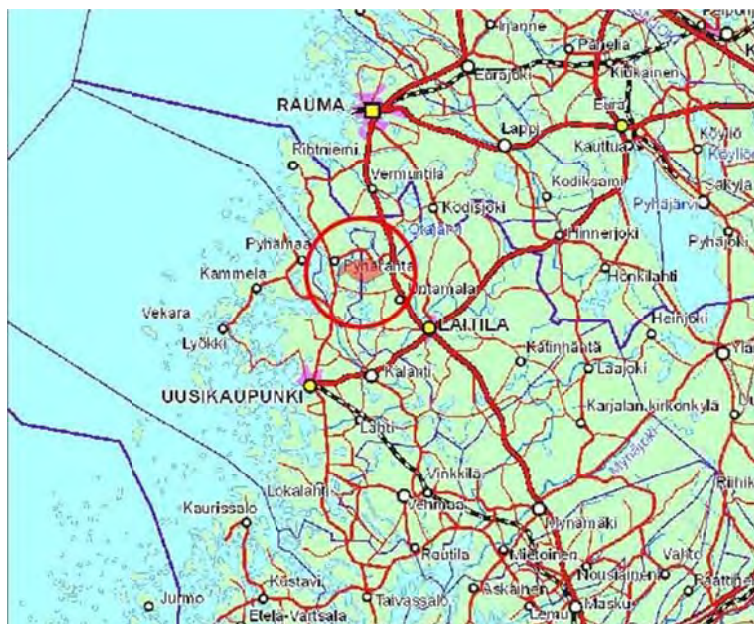
Taustakartat:

Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 10/2012 aineistoa

http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lisenssi_versio1_20120501

KAKONJÄRVEN ALUEEN TUULIVOIMAPUISTO, ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2012

Tutkimuksen laji	Arkeologinen inventointi																																																				
Tutkimuslaitos:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy																																																				
Inventoija:	FM Kalle Luoto																																																				
Kenttätyöaika:	2.-5.11. ja 9.11.2012																																																				
Peruskartta:	1131 08;1131 09																																																				
Tutkimusten rahoittaja:	Suomen Hyötytuuli Oy																																																				
Alkuperäinen tutkimuskertomus:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy																																																				
Muinaisjäännöskohteet:	<table><tr><td>Nimi</td><td>Mj tunnus</td></tr><tr><td>Kaitila</td><td>1000004868</td></tr><tr><td>Retkesuunkallio</td><td>1000004877</td></tr><tr><td>Rapinjärven alue</td><td>1000004869</td></tr><tr><td>Kokonkallio</td><td>1000005390</td></tr><tr><td>Kakonkallio 1</td><td>1000004597</td></tr><tr><td>Kakonkallio 3</td><td>1000004603</td></tr><tr><td>Ämmänsuo</td><td>1000005389</td></tr><tr><td>Ämmänsuonkallio</td><td>1000005388</td></tr><tr><td>Isolakia</td><td>1000004608</td></tr><tr><td>Rantapotkio 2</td><td>1000004607</td></tr><tr><td>Jokiperkko</td><td>1000004882</td></tr><tr><td>Punnansuo</td><td>1000004884</td></tr><tr><td>Soukkasuo NE</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Metsälä</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Ämmänkallio</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Kokonkalliot N</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Kaihsuo</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Rapenkallio NW</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Rapenkallio N</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Rapenkallio W</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Rapenkallio S</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Viitmonkallio</td><td>uusi kohde</td></tr><tr><td>Kokonkalliot W</td><td>uusi kohde, ei mj</td></tr><tr><td>Viitmonkallio W</td><td>uusi kohde, ei mj</td></tr></table>			Nimi	Mj tunnus	Kaitila	1000004868	Retkesuunkallio	1000004877	Rapinjärven alue	1000004869	Kokonkallio	1000005390	Kakonkallio 1	1000004597	Kakonkallio 3	1000004603	Ämmänsuo	1000005389	Ämmänsuonkallio	1000005388	Isolakia	1000004608	Rantapotkio 2	1000004607	Jokiperkko	1000004882	Punnansuo	1000004884	Soukkasuo NE	uusi kohde	Metsälä	uusi kohde	Ämmänkallio	uusi kohde	Kokonkalliot N	uusi kohde	Kaihsuo	uusi kohde	Rapenkallio NW	uusi kohde	Rapenkallio N	uusi kohde	Rapenkallio W	uusi kohde	Rapenkallio S	uusi kohde	Viitmonkallio	uusi kohde	Kokonkalliot W	uusi kohde, ei mj	Viitmonkallio W	uusi kohde, ei mj
Nimi	Mj tunnus																																																				
Kaitila	1000004868																																																				
Retkesuunkallio	1000004877																																																				
Rapinjärven alue	1000004869																																																				
Kokonkallio	1000005390																																																				
Kakonkallio 1	1000004597																																																				
Kakonkallio 3	1000004603																																																				
Ämmänsuo	1000005389																																																				
Ämmänsuonkallio	1000005388																																																				
Isolakia	1000004608																																																				
Rantapotkio 2	1000004607																																																				
Jokiperkko	1000004882																																																				
Punnansuo	1000004884																																																				
Soukkasuo NE	uusi kohde																																																				
Metsälä	uusi kohde																																																				
Ämmänkallio	uusi kohde																																																				
Kokonkalliot N	uusi kohde																																																				
Kaihsuo	uusi kohde																																																				
Rapenkallio NW	uusi kohde																																																				
Rapenkallio N	uusi kohde																																																				
Rapenkallio W	uusi kohde																																																				
Rapenkallio S	uusi kohde																																																				
Viitmonkallio	uusi kohde																																																				
Kokonkalliot W	uusi kohde, ei mj																																																				
Viitmonkallio W	uusi kohde, ei mj																																																				
Löydöt:	ei löytöjä																																																				
Aikaisemmat tutkimukset:	<table><tr><td>vuosi</td><td>tutkija</td><td>tut. laji</td></tr><tr><td>1987</td><td>Jari Sjölund</td><td>inventointi</td></tr><tr><td>1993</td><td>Heljä Brusila</td><td>tarkastus</td></tr><tr><td>1994</td><td>Sirkku Pihlman</td><td>inventointi</td></tr></table>			vuosi	tutkija	tut. laji	1987	Jari Sjölund	inventointi	1993	Heljä Brusila	tarkastus	1994	Sirkku Pihlman	inventointi																																						
vuosi	tutkija	tut. laji																																																			
1987	Jari Sjölund	inventointi																																																			
1993	Heljä Brusila	tarkastus																																																			
1994	Sirkku Pihlman	inventointi																																																			

Kartta 1. Inventointialueen sijainti. Mk 1 : 100000.

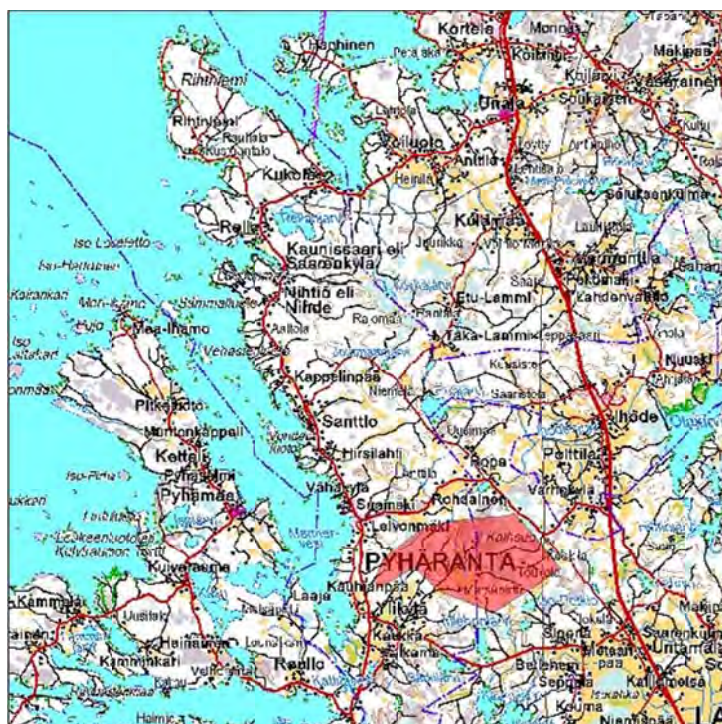
Pohjakartta: Maanmittauslaitos 11/2012. Lisäykset pohjakarttaan: Kalle Luoto.

1 Johdanto

Suomen Hyötytuuli Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Pyhärannan Ylikylän sekä Laitilan Untamalan ja Seppälän alueille Varsinais-Suomen maakuntaan. Tämän arkeologisen inventoinnin tarkoitus on toimia luotettavana taustamateriaalina suunnitelmien ja arviointien laatimisessa sekä ennen muuta selvittää Kakonjärven alueen tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen muinaisjäännöskantaa tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellisella tavalla, jotta alueella voidaan luotettavasti toteuttaa osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely sekä kaavan vaikutusten arviointi.

Alueella on aiemmin arkeologi liikkinut 1980-luvun lopussa ja 1990-luvun alkuvuosina. Näiden inventointien ja tarkastusten tuloksena Kakonjärven ympäristöön sijoittuvalta hankealueelta tunnetaan entuudestaan kymmenkunta muinaisjäännöskohdetta, joista valtaosa on alueelle tyypilliseen tapaan esihistorialliselle ajalle ajoittuvia kivirakenteita tai röykkiöitä. Useimmat näistä kohteista on ajoitettu varhaismetallikaudelle tai pronssikaudelle.

Arkeologisessa inventoinnissa keskityttiin muuttuvan maankäytön alueisiin, eli tarkimmin maastossa tarkasteltiin voimalanpaikkoja, tielinjoja ja voimajohtojen linjauksia. Tunnettuja muinaisjäännöskohteita tarkasteltiin ainoastaan silloin kun ne sijaitsivat muuttuvan maankäytön alueilla tai niiden lähiympäristössä.

Kartta 2. Inventointialueen sijainti. Mk 1 : 250 000.

Pohjakartta: Maanmittauslaitos 11/2012. Lisäykset pohjakarttaan: Kalle Luoto.

2 Perustietoa inventointialueesta

2.1 Luonnonympäristö

Hankealueen maaperä on suurelta osin kalliota ja moreenia. Paikoin esiintyy myös pieninä alueina savea. Hankealueen koillisreuna rajoittuu hiekkaharjuun. Eloperäisistä maalajeista liejua on Ihodenjoen varrella sekä Rapijärven eteläpuolisilla alueilla. Rahkaturvetta esiintyy suoalueilla eri puolilla hankealuetta ja sara-turvetta Kakonjärven itäpuolisilla sekä hankealueen itäosan suoalueilla. Tuulivoi-mapuiston koko itäosa sijoittuu Laitilan rapakivigraniittialueelle.

Hankealueen kasvillisuutta luonnehtivat eri-ikäiset, metsätaloustyössä olevat tuoret havu- ja sekakangasmetsäalueet. Kasvatusmetsien yhteydessä esiintyy myös nuoria taimikoita ja paikoin myös uusia avohakkuualoja. Hankealueella esiintyy kallioalueita, joiden kasvillisuus on mäntyvaltaista kuivahkoa kangasmet-sää. Kallioalueiden välisissä notkelmissa maaperä on soistunutta. Painanteet on ojitettu ja vallitsevia luontotyyppisiä ovat erilaiset rämeet sekä turvekankaat. Hankealueelle sijoittuu myös jonkin verran tavanomaista, viljelytyössä olevaa tai metsittynyttä peltoa. Suunnitellun tuulivoimapuiston hankealue sijoittuu pää-asiassa metsävaltaiselle alueelle, jolla harjoitettavasta elinkeinotoiminnasta mer-kittävin on metsätalous. Hankealueella harjoitetaan jonkin verran maataloutta.

Hankealueen ympäristöön on vaikuttanut maankohoamisilmiö. Sen seurauksena muinaisjäännösten kannalta otolliset Ajanlaskun alussa noin 2000 vuotta sitten merenpinnan korkeus oli noin 10 metriä nykyistä korkeammalla. Kohoamisnopeu-tena on käytetty alueen keskiarvoa 5mm/vuosi (mm. Koivula 2003: 59, kuva 2a tai Hakala). Samaa arvoa on käytetty kaikissa laskentavuosissa olettaen koho-a-misen Ancyly-järven nopean kohoamisenvaiheen jälkeen hidastuneen ja jatku-neen suhteellisen tasaisena nykyhetkeen (Salonen 2006: 12). On kuitenkin huo-mattava, että virhe todellisten ja laskettujen merenpinnantasojen välillä kasvaa mitä kauemmas taaksepäin ajassa siirrytään.

2.2 Kulttuuriympäristö

Hankkeen lähialueella sijaitsee yksi valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Untamala-Kodjala. Hankealueesta noin neljän ja puolen kilometrin päässä kaakossa sijaitsee Untamalan raittikylä ja noin viiden kilometrin päässä luoteessa Pyhäranta-kirkko. Hankealueelta tunnetaan 12 muinaisjäännöskohdetta, joista valtaosa on alueelle tyypilliseen tapaan esihistorialliselle ajalle ajoittuvia kivirakenteita tai röykkiöitä. Useimmat kohteet on ajoitettu varhaismetallikaudelle tai pronssikau-delle.

Hankealueen tärkeimpiä esihistoriallisen ajan kohteita ovat pronssi- tai varhais-metallikautiset röykkiöt. Alue sijaitsee lähellä historiallisella ajalla tunnettuja kyliä.

3 Inventointityö

Arkeologinen inventointi jakaantuu kolmeen osaan: esiselvitykseen, maastoinventointiin ja raportointiin. Esiselvitysvaiheessa tehtiin arkistonselvitys, johon kuului hankealueen aiemmin tunnettujen kohteiden ja irtolöytöjen paikantaminen sekä tutustuminen alueen tutkimushistoriaan ja tärkeimpiin arkistolähteisiin. Inventoinnin maastotyöt kohdistuivat lähinnä muuttuvan maankäytön alueille, joten maastossa tarkasteltavat alueet ratkaistiin pitkälti voimaloiden kohdesijoittelun perusteella. Raportointivaiheessa käsiteltiin maastotöiden yhteydessä kerätty aineisto sekä laadittiin raportti sekä siihen liittyvät luettelot ja kartat.

Arkeologisessa inventoinnissa tarkasteltiin alueen tunnettuja muinaisjäännöskohteita sekä pyrittiin paikantamaan aiemmin tuntemattomia kohteita historiallisten karttojen, paikallishistorioiden, maaperäkarttojen ja maastotarkastuksen avulla. Tarkastelu keskittyi muuttuvan maankäytön alueille, kuten voimaloiden, tiestön ja voimajohtojen alueille.

Niillä alueilla, joilla ei ole tunnettuja muinaisjäännöksiä, keskityttiin etsimään uusia kohteita vesistöhistorian, maaperäkarttojen ja vanhojen historiallisten karttojen potentiaalisiksi osoittamilta kohdilta.

3.1 Valmistelu ja esityöt

Hankealueen tunnetut muinaisjäännöskohdeet selvitettiin olemassa olevien lähteiden perusteella, mm. Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin avulla. Lisäksi hankkeen valmistelussa oltiin yhteydessä Turun museokeskuksen arkeologi Kaisa Lehtoseen.

Valmisteluvaiheessa kartoitettiin alueen potentiaaliset muinaisjäännösalueet mm. ilmakuvien ja maaperäkarttojen perusteella sekä selvitettiin alueen tunnetut muinaisjäännökset aiempien arkeologisten tutkimusten avulla. Kohteiden paikantamisen perustan muodostivat aiempien tutkimusraporttien tiedot. Tarvittaessa aiempien raporttien tietoja täydennettiin arkistotyöskentelyn avulla.

Historialliset kartat

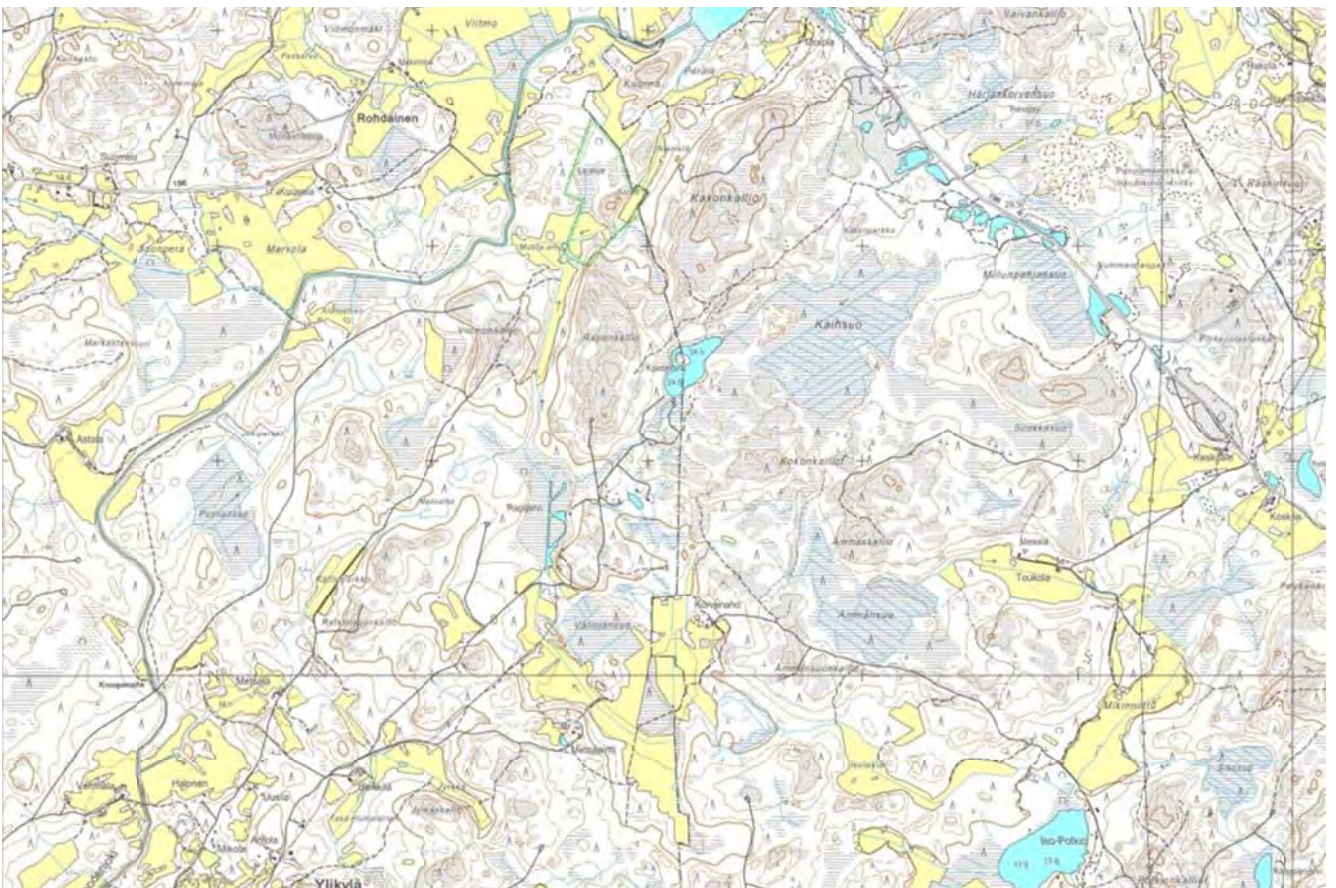
Historiallisten karttojen perusteella tuulivoimapuiston alue vaikuttaa asumattomalta historiallisella ajalla. Pitäjänkartaan, joka kuvaa 1800-luvun puolivälin tilannetta, on merkitty pelloja, niittyjä, rajoja sekä polku tai tie, joka poikkeaa Untamala – Hirsluhti tieltä länteen Niemitönjärven (nyk. Alainen Ropanjärven) pohjoispuolelta. Tielinja johtaa Kakonkallion ja Kaihsuon välitse Ropankalliolle ja sieltä edelleen Viitmonkallion kautta kohti Ylikylää. Senaatinkartassa tielinja näyttäytyy lähinnä polkuna. Tämä reitti on yhä tunnistettavissa nykymaastoissa polkuna, mutta sitä ei voitane muinaisjäännösnäkökulmasta pitää merkittävänä kulkureittinä.

Kalmbergin karttaan on merkitty myös paikannimiä kuten Kakojärvi (nyk. Kakonjärvi), Isorapejärvi (nyk. huomattavasti pienempi Rapijärvi), Wahärape (kadonnut nykymaastoilta) sekä Potkijärvi (nyk. Isopotkio). Alueella on ilmeisesti laskettu useiden järvien pintoja, minkä seurauksena alueella on kosteikkoja.

Alueen tärkein maanviljelysmaa näyttää otetun käyttöön jo 1700-luvun puolivälin mennessä. Nykyiset pellot ovat ainoastaan hieman laajemmalle levittäytyneitä kuin 1700- ja 1800-luvun kartoissa. 1900-luvun aikana tapahtunut peltomaan liksäys johtuneen järvien laskuista.

pe-
. Ei

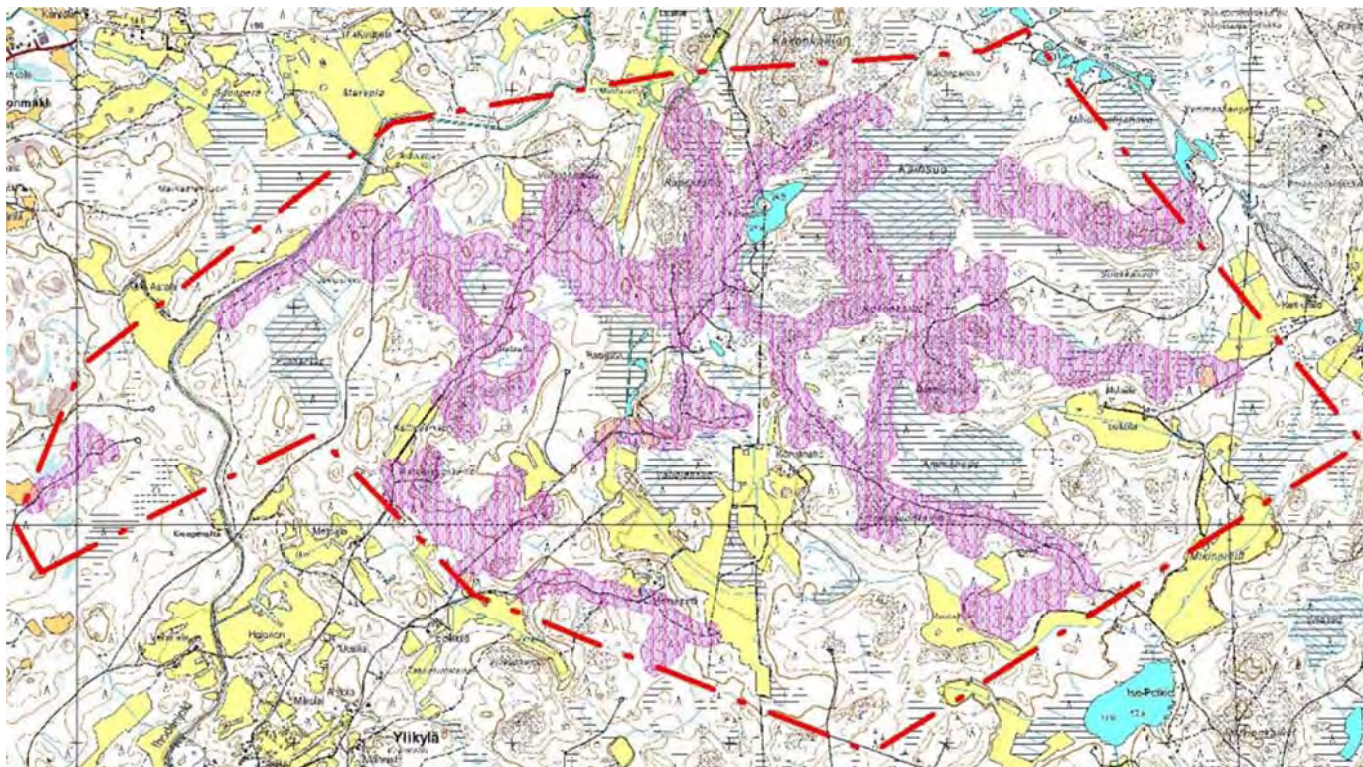

3.2 Maastotyöt

Maastossa kohteiden paikantamisen perusteena on maaston topografia ja havainnot. Kohteet dokumentoitiin valokuvaamalla, kirjallisin muistiinpanoin ja karttamerkinnoin. Maastotarkastuksessa käytiin läpi suunniteltujen voimaloiden paikat ja niiden lähiympäristö. Lisäksi tarkastettiin tiestöä ja muuttuvan maankäytön lähialueita. Maastossa kohteet valokuvattiin ja niistä kirjattiin havainnot sekä maasto-, maaperä- ym. havainnot sekä mahdolliset muut taustatiedot.

Kohteiden paikantaminen ja rajausta tehtiin GPS-laitteen (tarkkuus noin ± 5 m), mittanauhojen ja kompassin avulla. Paikantamiseen käytettiin Garmin GPSmap 62s satelliittipaikanninta, jolla mitattiin rakenteiden sijainti ja havaintopisteet. Tutkimuksen koordinaatistona käytettiin WGS84 koordinaattijärjestelmää. Vanhojen tai poikkeavien koordinaattien muunnokseen käytettiin MapInfo 11.0 tietokoneohjelmaa, jolla myös inventointikertomuksen kartat laadittiin. YKJ koordinaateilla on kuvattu vanhoja muinaisjäännösrekisterin mukaisia koordinaatteja. Raportin uudet ja muuttuneet koordinaatit on ilmoitettu ETRS 89 -TM 35 järjestelmän mukaisina.

Suurimmassa osassa aluetta tarkasteltiin maastoa vain pintapuolisesti, mutta muinaisjäännöksen löytämisen kannalta otollisimmiksi koettuihin kohtiin kaivettiin myös muutamia lapionpistoja. Voimalanpaikkojen ulkopuolella sijaitsevia alueita tarkistettiin lähinnä pintapuolisesti siirtymien yhteydessä.

Kartta 3. Maastossa tarkastetut alueet. Ei mittakaavassa.

Pohjakartta: Maanmittauslaitos 11/2012. Lisäykset pohjakarttaan: Kalle Luoto.

Kuva 5. Tunnettu muinaisjäännöskohde Kaitila, pronssikautinen hautapaikka. Kuva: Kalle Luoto.

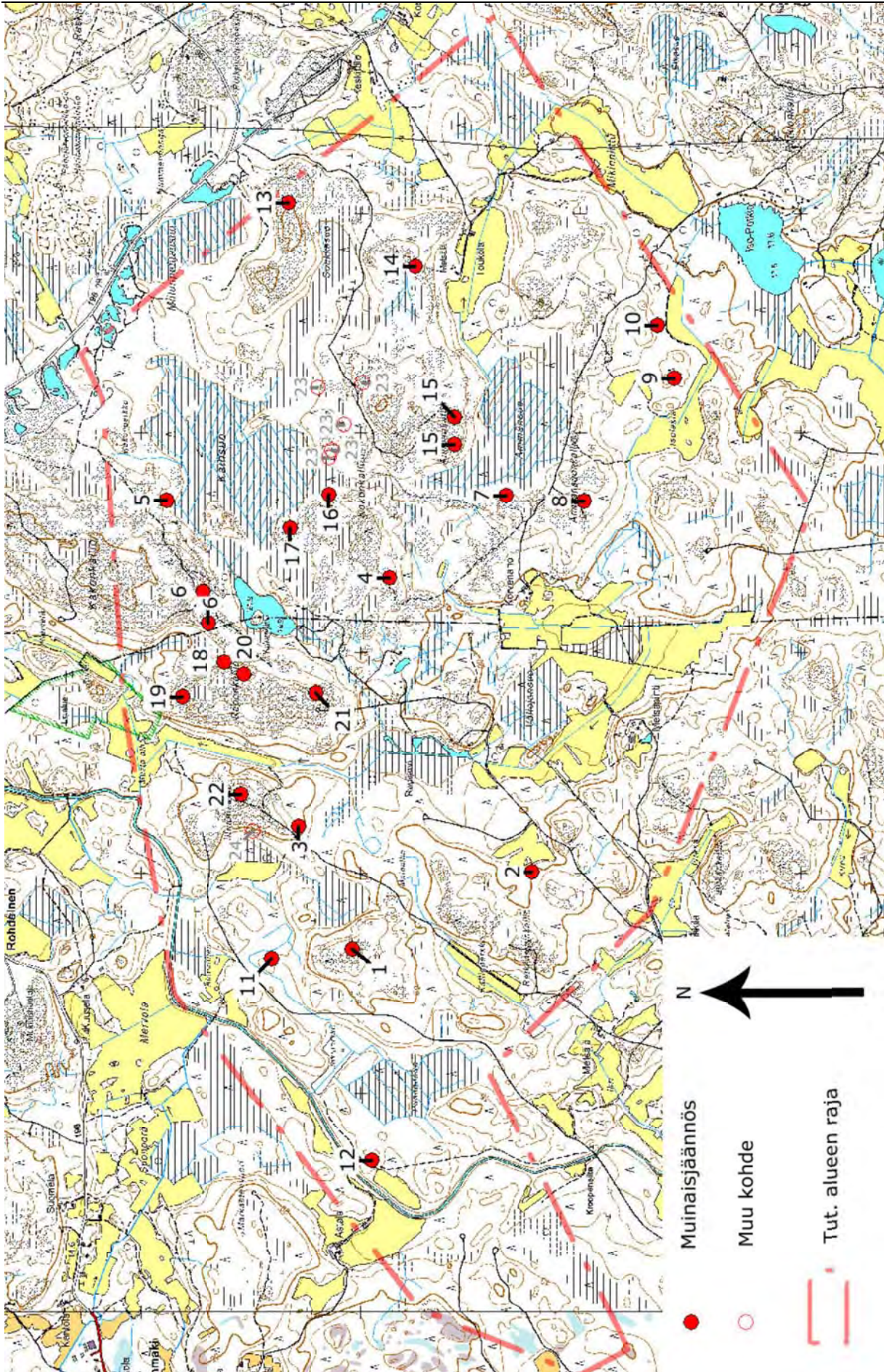
4 Kohteet

Taulukko 1. Kaava-alueen muinaisjäännöskohteet.

NRO	RL	Nimi	MJ rek. tunnus (Museov.)	MJ tyyppi	Ajoitus	Koord. ETRS 89 N	Koord. ETRS 89 E
1	1	Kaitila	1000004868	hautapaikat	pronssikautinen	6769037	201653
2	2	Retkesuunkallio	1000004877	kivirakenteet	historiallinen	6768220	202004
3	2	Rapinjärven alue	1000004869	kivirakenteet	ajoittamaton	6769286	202208
4	2	Kokonkallio	1000005390	hautapaikat	pronssikautinen	6768868	203341
5	2	Kakonkallio 1	1000004597	hautapaikat	pronssikautinen	6769886	203694
6	2	Kakonkallio 3	1000004603	kivirakenteet	pronssikautinen	6769720	203277
7	2	Ämmänsuo	1000005389	hautapaikat	pronssikautinen	6768340	203716
8	2	Ämmänsuonkallio	1000005388	hautapaikat	pronssikautinen	6767986	203689
9	2	Isolakia	1000004608	hautapaikat	varhaismetallikautinen	6767573	204246
10	2	Rantapotkio 2	1000004607	hautapaikat	varhaismetallikautinen	6767651	204490
11	2 *	Jokiperkko	1000004882	kivirakenteet	historiallinen	6769409	201610
12	2 *	Punnansuo	1000004884	kivirakenteet	historiallinen	6768950	200689
13	2 *	Soukkasuo NE	**	kivirakenteet	ajoittamaton	6769331	205047
14	2 *	Metsälä	**	kivirakenteet	historiallinen	6768752	204757
15	2 *	Ämmänkallio	**	kivirakenteet	esihistoriallinen, pronssikautinen?	6768575	203947
16	2 *	Kokonkalliot N	**	hautapaikat	esihistoriallinen, pronssikautinen?	6769144	203717
17	2 *	Kaihsuo	**	kivirakenteet	ajoittamaton	6769321	203564
18	2 *	Rapenkallio NW	**	hautapaikat	esihistoriallinen, pronssikautinen?	6769625	202957
19	2 *	Rapenkallio N	**	kivirakenteet	ajoittamaton	6769816	202799
20	2 *	Rapenkallio W	**	hautapaikat	esihistoriallinen, pronssikautinen?	6769536	202902
21	2 *	Rapenkallio S	**	kivirakenteet	ajoittamaton	6769205	202815
22	2 *	Viitmonkallio	**	kivirakenteet	historiallinen aika	6769546	202354
23	Muu	Kokonkalliot W	ei mj	kivirakenteet	historiallinen aika	6769137	203906
24	Muu	Viitmonkallio W	ei mj	kivirakenteet	historiallinen aika	6769503	202191

Selite:

* rauhoitusluokka on ehdotus uudesta tai muutettavasta arvosta
 ** ei muinaisjäännöstunnusta
 MJ muinaisjäännös
 MJ rek. tunnus muinaisjäännösrekisteritunnus, Museovirasto
 RL rauhoitusluokka (1, 2 tai 3)
 Muu muu kohde

Kartta 4. Inventointikohteiden sijainti. Mk 1:25 000.

Numerointi viittaa taulukoon 1. Pohjakartta: Maanmittauslaitos 11/2012. Lisäykset pohjakarttaan: Kalle Luoto.

4.1 Kaitila [1000004868]

Nimi:	Kaitila
Kunta:	Pyhäranta
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus:	pronssikautinen
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	1
koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6769037
E	201653
Z/m.mpy	32 m mpy
Koord.selite	GPS mittaus rakenteen päältä
Etäisyystieto	Pyhärannan kirkosta 2,6 km itäkaakkoon
Peruskartta:	113108
Aiemmat tutkimukset:	tarkastus: Heljä Brusila 1993

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Pyhärannan Kaukan kylässä Ihodejoen itäpuolella n. 600 m olevan metsäisen kal-liokukkulan laella sijaitseva pyöreähkö hautaröykkiö. Se on noin 6,5 m halkaisijal-taan. Sen itäosassa on kiviä koottu erilliseen kasaan myöhemmin. Kivet ovat suu-rehkoja ja niitä on useammassa kerroksessa. Röykkiö on edustava muinaisjään-nöskohde.

Havainnot 2012:

Kohde erottuu selkeänä rakenteena, yksinäisenä kiviröykkiönä, avokallion laella. Kohde vastaa muinaisjäännösrekisterin kuvausta. Kohteen sijaintikoordinaatteja tarkennettiin GPS mittauksen perusteella hieman koilliseen.

Kuva 6. Röykkiö Katila sijaitsee avokallion laella. Kuva: Kalle Luoto.

4.2 Retkesuunkallio [1000004877]

Nimi:	Retkesuunkallio
Kunta:	Pyhäranta
Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus:	historiallinen
Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6768220
E	202004
Z/m.mpy	17,5
Koord.selite	GPS mittaus rakenteen keskeltä
Etäisyystieto	Pyhärannan kirkosta noin 3 km kaakkoon
Peruskartta:	113108
Aiemmat tutkimukset:	tarkastus: Heljä Brusila 1993

Muinaisjäänösrekisteri:

Kylmämuurattu kivirakennelma Ylikylässä, Rapinjärvestä noin 600 m lounaaseen metsäpellon lounaispuolella olevassa havumetsikössä loivasti koilliseen viettävässä rinnemaastossa, jossa on kalliopaljastumia. Rakenne on pohjamuodoltaan hieman epäsäännöllinen, koillis-lounaissuuntaisesti 2 - 2,5 m. Reunakivet on laadottu 6 kerrokseen pystysuoraksi muuriksi ja sisäosa on pakattu täyteen pienempiä kiviä. Itäisivulta rakenne on suora, koillis-pohjoissuunnassa osin romahtanut ja muualta kaareva. Koillis-pohjoissivulla on selviä palon merkkejä ja savirappauksen jäänteitä. Rakenne sijaitsee kuusimetsässä kalliopohjalla siten, että rakennelman koillis-pohjoispuolella kallio muodostaa suorakulmaisen madaltuman.

Havainnot 4.11.2012:

Kohde vastaa muinaisjäänösrekisterin kuvausta. Kyse lienee riiden tai vastaavan rakenteen kiukaasta tai muusta rakenteesta. Kohteen pohjoispuolella on peltoa, jonka käyttöön rakennelma liittyy. Kohteen ajoitus on epävarma, mutta ulkoisten tunnusmerkkien ja sijaintiympäristön perusteella se tuskin on muutamaa sataa vuotta vanhempi. Kohteen koordinaattitietoa tarkennettiin GPS mittauksella.

Kuva 7. Retkensuunkallio. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 8. Retkensuunkallio. Kuva: Kalle Luoto.

4.3 Rapinjärven alue [1000004869]

Nimi:	Rapinjärven alue	
Kunta:	Pyhäranta	
Laji:	kiinteä muinaisjäännös	
Ajoitus:	ajoittamaton	
Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet	
Rauhoitusluokka:	2	
Lukumäärä:	5	
Koordinaatit: ETRS TM 35		
Alue	a1	a2
N	6 769 265 - 6 769 306	6 769 160 - 6 769 226
E	202 188 - 202 240	202 327 - 202 402
Z/m.mpy	20	20
MJ piste, a1-1	N = 6769286	E = 202208
Koord.selite	GPS mittaus	
Etäisyystieto	Pyhärannan kirkosta 3,1-3,4 km itään	
Peruskartta:	113108	
Aiemmat tutkimukset:	tarkastus Heljä Brusila 1993	

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Kaakkoon viettävässä osin kalliopaljasteisessa metsämaastossa Rapinjärven luoteispuolella olevia vaatimattomia pieniä kiviröykkiöitä ainakin parilla erillisellä alueella. Alue 1 sijoittuu Viitmonkallion suuntaan johtavan tien kaakkoispuolelle, jossa on ainakin 2 sammalpeitteistä röykkiötä, kooltaan 3 ja 3,3 m (a ja b). Edellisistä n. 300 m kaakkoon on Alue 2, jossa on ainakin 5-10 röykkiötä, jotka näyttävät olevan osittain lounais-koillissuuntaisessa rivissä 4-10 m päässä toisistaan. Ne ovat 3-4 m kokoisia.

Havainnot 5.11.2012:

Kohdetta tarkastettiin useaan otteeseen, minkä perusteella alueella todettiin olevan ainakin kolmen tyyppisiä rakenteita. Kohteiden a1 ja a2 välillä on hakkuu-alue, joka on kasvamassa umpeen. Tällä alueella maastohavaintojen teko oli vaikeaa.

Alue A1

Röykkiöt sijaitsevat Viitmonkallion etelärinteessä Rapinjärven luoteispuolella. Paikalla havaitut kaksi röykkiötä ovat sammalpeitteisiä. Röykkiöistä läntisempi a1-1) on halkaisijaltaan noin 3 m ja korkeudeltaan 0,4 m. Idänpuoleisempi a1-2 (n. 10 edellisestä itään) on epämääräisempi, matalampi ja pienempi ja sen kokoa on hankala määrittää. Näitä röykkiöitä lienee Brusila tarkastellut vuonna 1993. Alueen a1 röykkiöitä on syytä pitää muinaisjäänöksinä.

Sijainti:

a1-1: N = 6769286, E = 202208

a1-2: N = 6769285, E = 202220

Alue A2

Paikalla on rinteeseen koottuja matalia kiveyksiä ja irtonaisen oloisista kivistä koottuja rökkiöitä. Alueella suoritettujen metsänhoitotoimenpiteiden ovat saattaneet vaurioittaa rökkiöitä. Rakenteet liittyvät metsänhoitoon tai esim. kaskeamiseen. Todennäköisesti ne ajoittuvat historialliselle ajalle. Rökkiöiden luonteen ja ajoituksen selvittäminen vaatii lisätutkimuksia. Rökkiöiden luokitteluista muinaisjäännösluokkaan 2 voitaneen pitää perusteltuna.

Ainakin seuraavissa kohdissa havaittiin rakenteita:

Rakenne a2-1

N = 6769180 E = 202347. Rinteeseen koottu 3 x 3 m kiveys, joka saattaa olla kiukaan jäännös. Muodoltaan nelikulmainen, tosin ylärinteessä kiveyksen reunaa ei voi kunnolla erottaa.

Rakenne a2-2

N = 6769190 E = 202380. Sammalpeitteinen kahden ison maakiven ympärille koottu rökkiö, jonka halkaisija on noin 4 m ja korkeus noin 1 m. Kivet vaikuttavat irtonaisilta ja kyse lienee lähinnä kekon kasatuista kivistä.

Rakenne a2-3

N = 6769207 E = 202382. Irtonaisista kivistä kasattu matala rökkiö tai kiveys. Etelä-pohjoinen –suuntaisen kiveyksen koko on noin 3 x 2 m ja korkeus noin 0,2 m.

Alue B

Rapinjärvestä pohjoiseen laskevan ojan tai puron äärellä on maakumpuja lounaskoillinen suuntaisessa rivissä. Melko säännöllisen muotoiset maakummut ovat todennäköisesti syntyneet kaivettaessa Rapinjärven lasku-uomaa syvemmäksi. Niitä ei voida pitää muinaisjäännösinä. Suon laidassa edellistä maakummuista noin 100 m länteen on matalia kiveyksiä, jotka todennäköisesti ovat luontaisia.

Kuva 9. Kivirakenne, rökkiö, Rapinjärvenalue a1-1 kuusennäreen oikealla puolella. Rakennetta on vaikea havaita maastossa. Kuvattu koillisesta. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 10. Kivirakenne Rapinjärvenalue a2-2. Kuvattu pohjoisesta. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 11. Kivirakenne Rapinjärvenalue a2-1, alarinteen puolelta suorakaiteen muotoiselta vaikuttava rakenne. Kuvattu idästä. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 12. Rapinjärvenalue B, ojankaivuun tuloksena syntyneitä maakumpuja ojan reunalla. Kuvan nuoli osoittaa pohjoiseen. Kuva: Kalle Luoto.

4.4 Kokonkallio [1000005390]

Nimi:	Kokonkallio
Kunta:	Laitila
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus:	pronssikautinen
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6768868
E	203341
Z/m.mpy	27,5
Koord.selite	GPS mittaus kohteen päältä
Etäisyystieto	Laitilan kirkosta 11,9 km luoteeseen
Peruskartta:	113108
Aiemmat tutkimukset:	inventointi: Jari Sjölund 1987 inventointi: Sirkku Pihlman 1994

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus

Kohde sijaitsee Seppälän kylän alueella, Pyhärannan rajasta 170 m itään ja Kakonjärvestä 460 m eteläkaakkoon, Potkiontien päässä olevasta Korvenahon talosta 650 m pohjoiseen. Paikalle johtaa Potkiontieltä erkaneva metsätie. Maasto on loivasti kumpuilevan kallion laen lounaispuolista huippua, joka viettää loivasti etelään, länteen ja luoteeseen. Kallion reunat ovat hyvin kivisiä. Paikalta on todettu 1987 inventoinnissa länsi-itäsuuntainen röykkiö (13,9 x 4,3 x 0,7 m), joka kapeenee keskeltä ja on päistään pyöristetty.

Havainnot 2012:

Kohteen kuvaus vastaa paikalla havaittua röykkiötä. Kohteen välittömässä läheisyydessä (pohjoispuolella) kulkee ajoura tai polku. Rakenteen länsipäässä on noin 1 m halkaisijaltaan oleva kivetön alue. Kohteen sijaintia tarkennettiin GPS mittauksella.

Kuva 13. Kohde Kokonkallio. Kuva: Kalle Luoto

Kuva 14. Kohde Kokonkallio. Etualalla (vas.) ajoura. Kuva: Kalle Luoto.

4.5 Kakonkallio 1 [1000004597]

Nimi:	Kakonkallio 1
Kunta:	Laitila
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus:	pronssikautinen
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6769886
E	203694
Z/m.mpy	25
Koord.selite	
GPS mittaus kohteen päältä	
Etäisyystieto	
Untamalan kirkosta 7,6 km luoteeseen	
Peruskartta:	
113109	
Aiemmat tutkimukset:	
inventointi: Jari Sjölund 1987	
inventointi: Sirkku Pihlman 1994	

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Kohde sijaitsee Untamalan Ropalla, Laitilan ja Pyhärannan rajalta sijaitsevasta Kakonjärvestä 650 m koilliseen, Kaihsuon luoteispuolella kohovana Kakonkallion kaakkosreunassa. Maasto on loivasti etelään viettävää rinnettä, jossa on kivisiä kalliopaljastumia. Paikalta on inventoinnissa 1987 todettu vallimainen, luode-kaakkosuuntainen röykkiö (18,4 x 2,3 x 0,5 m). Jäännöstä on pidetty mahdollisena rantavallina, mutta inventoinnin 1994 mukaan kyseessä on seudulle tyypillinen vallimainen hautaröykkiö, joita tavataan lähiympäristössä muitakin. Jäännöksen päältä on ajettu traktorilla ja se on osaksi tuhoutunut.

Havainnot 2012:

Kohteen muinaisjäännösrekisterin kuvaus vastaa kohdetta maastossa ja sen muoto vastaa muita lähiseudun röykkiöitä. Kohteen rajausta ja sijaintia tarkennettiin GPS mittauksin.

Kuva 15. Hautaröykkiö Kakonkallio 1. Kuva: Kalle Luoto.

4.6 Kakonkallio 3 [1000004603]

Nimi:	Kakonkallio 1	
Kunta:	Laitila	
Laji:	kiinteä muinaisjäänös	
Ajoitus:	pronssikautinen	
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt	
Rauhoitusluokka:	2	
Lukumäärä:	2	
Koordinaatit: ETRS TM 35		
alakohde	a	b
N	6769720	6 769 695
E	203277	203 134
Z/m.mpy	30	30
Koord.selite	GPS mittaus rakenteiden päältä	
Etäisyystieto	Untamalan kirkosta 7,6 km luoteeseen	
Peruskartta:	113109	
Aiemmat tutkimukset:	inventointi: Jari Sjölund 1987 inventointi: Sirkku Pihlman 1994	

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus

Kohde sijaitsee Untamalan Ropalla, Laitilan ja Pyhärannan rajalla sijaitsevasta Kakonjärvestä 280 m pohjoiseen ja Kaihsuon luoteeseen kohoavan Kakonkallion eteläreunassa. Maasto on loivasti etelään viettävää rinnettä, jossa on kivisiä kal-liopaljastumia. Kallion jyrkästä länsireunasta on inventoinnissa 1987 todettu 50 m pitkä ja 2-3 m leveä, kaakko-luodesuuntainen kivivalli, jota on pidetty mahdollisesti luonnonmuodostumana. Inventoinnin 1994 mukaan valli olisi rakennettu, muttei hautarakenne. Vallista 140 m itään on todettu turpeen peittämä, mahdollisesti pronssikautinen röykkiö (5,6 x 2,8 x 0,5 m).

Havainnot 5.11.2012:

Kumpikin osakohde tarkastettiin. Muinaisjäänösrekisterin kuvaus viittaa erityisesti pronssikautiseen hautaraunioon joka nimettiin alakohteeksi a ja kiviaita alakohteeksi b.

Kakonkallio 3 a

Matala turpeen peittämä röykkiö sijaitsee polkujen risteyksessä. Kuvaus vastaa muinaisjäänösrekisterin kuvausta.

Kakonkallio 3 b

Noin 50 m pitkä kiviaita sijaitsee lähellä Laitilan ja Pyhärannan rajaa. Vaikka se tuskin on varsinainen hautaraunio, se saattaa kuulua läheisten hautaraunioiden kanssa samaan kokonaisuuteen.

Kuva 16. Hautaröykkiö Kakonkallio 3 a sijaitsee kuvassa näkyvien mäntyjen juurella teiden risteyksessä. Kuvattu idästä. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 17. Hautaröykkiö Kakonkallio 3 a. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 18. Kiviäita Kakonkallio 3 b. Kuva: Kalle Luoto.

4.7 Ämmänsuo [1000005389]

Nimi:	Ämmänsuo
Kunta:	Laitila
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus:	pronssikautinen
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6768340
E	203716
Z/m.mpy	27,5
Koord.selite	
GPS mittaus	
Etäisyystieto	
Laitilan kirkosta 11,3 km luoteeseen	
Peruskartta:	
113108	
Aiemmat tutkimukset:	
inventointi: Jari Sjölund 1987	
inventointi: Sirkku Pihlman 1994	

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus

Kohde sijaitsee Seppälän kylässä, Iso-Potkion järvestä 1,6 km luoteeseen, Pyhärannan rajasta 570 m itään ja Korvenahon talosta 440 m koilliseen, Ämmänsuon länsireunassa. Maasto on suohon rajautuvan kallioharjanteen eteläpäättä, jonka luoteispuolella kulkee harjannetta noudatteleva traktoritie. Paikalta on inventoinnissa 1987 todettu vallimainen, etelä-pohjoissuuntainen hautaröykkiö (19,2 x 6,4 x 1 m), jonka päät ovat keskiosaa leveämmät ja korkeammat. Molemmissa päissä on isompi, noin metrinen kulmikas kivi.

Havainnot 2012:

Kohde vastaa muinaisjäännösrekisterin kuvausta, tosin kohde sijaitsee noin 100 metriä etelään muinaisjäännösrekisterin koordinaateista. Röykkiön länsi- ja lounaispuolella on ilmeisesti metsästykseseen tehtyjä rakenteita.

Muinaisjäännösrekisterin ilmoittamien koordinaattien kohdalla on kaivettu ojaa, minkä seurauksena paikalla ei havaittu merkkejä ojankaivua edeltäviä rakenteita.

Kuva 19. Röykkiö sijaitsee kallioharjanteella Ämmänsuon länsirannalla. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 20. Röykkiön päissä on kulmikkaat kivet. Oikealla röykkiön läheisyyteen rakennettu metsästystorin. Kuva: Kalle Luoto.

4.8 Ämmänsuonkallio [1000005388]

Nimi:	Ämmänsuonkallio
Kunta:	Laitila
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus:	pronssikautinen
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6767986
E	203689
Z/m.mpy	27,5
Koord.selite	
GPS mittaus kohteen päältä	
Etäisyystieto	
Laitilan kirkosta 11 km luoteeseen	
Peruskartta:	
113108	
Aiemmat tutkimukset:	
Inventointi: Sirkku Pihlman 1994	

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus

Kohde sijaitsee Seppälän kylän alueella, Kokonkallion ja Ämmänsuon eteläpuolella, Potkiontieltä 130 m etelään, Pyhärannan rajasta 600 m ja Korvenahon talosta 500 m itäkaakkoon. Maasto on etelään ja itään viettävää avokalliota, jonka poikki kulkee metsätie. Kalliolta on inventoinnissa 1994 todettu pitkänomainen, matala rökkiö (5 x 2,5 m). Metsätie on ilmeisesti rakennettu inventoinnin jälkeen eikä jäännöksen kunnosta ole tietoa.

Havainnot 2012:

Koordinaattien kohdalla havaittiin kuvaukseen sopiva rökkiö. Kohteen sijaintia tarkennettiin havaintojen perusteella, tosin maasto vaikuttaisi paikalla laskevan lähinnä länteen.

Kuva 21. Kohde Ämmänsuonkallio. Kuva: Kalle Luoto.

4.9 Isolakia [1000004608]

Nimi:	Isolakia
Kunta:	Laitila
Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus:	varhaismetallikautinen
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	32
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6767573
E	204246
Z/m.mpy	22,5
Koord.selite	Muinaisjäänösrekisterin mukainen
Etäisyystieto	Laitilan kirkosta 10,3 km luoteeseen
Peruskartta:	113108
Aiemmat tutkimukset:	inventointi: Jari Sjölund 1987 inventointi: Sirkku Pihlman 1994

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus

Kohde sijaitsee Seppälässä, Potkiontieltä 500 m lounaaseen ja Iso-Potkionjärvestä 500 m luoteeseen. Maasto on peltojen reunustamaa moreenimäkeä, joka jakautuu kahteen harjanteeseen. Mäeltä on 1987 inventoinnissa todettu 32 matalaa, halkaisijaltaan vaihtelevankokoista röykkiötä. Kohde on luokiteltu varhaismetallikautiseksi kalmistoksi, mutta jäännöksiä ei ole tarkemmin tutkittu.

Havainnot 2012:

Kohde tarkastettiin pintapuolisesti maastotöiden yhteydessä, koska sen välittömään läheisyyteen ei sijoittunut rakentamista. Kaikkia 32 röykkiötä ei kyetty paikantamaan, mutta vaikuttaisi siltä, että röykkiöitä sijaitsee ainakin metsäsaarekkeen länsi- ja keskiosissa.

4.10 Rantapotkio 2 [1000004607]

Nimi:	Rantapotkio 2
Kunta:	Laitila
Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus:	varhaismetallikautinen (ehdotus: ajoittamaton)
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt (ehdotus: kivirakenteet)
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6767651
E	204490
Z/m.mpy	22,5
Koord.selite	
GPS mittaus	
Etäisyystieto	
Laitilan kirkosta 10,2 km luoteeseen	
Peruskartta:	
113108	
Aiemmat tutkimukset:	
inventointi: Jari Sjölund 1987	
inventointi: Sirkku Pihlman 1994	

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus

Kohde sijaitsee Seppälässä, Potkiontieltä 170 m lounaaseen ja Iso-Potkionjärvestä 480 m luoteeseen. Maasto on kivisen moreeniharjanteen etelärinnettä. Rinteen alaosan pieneltä kohoumalta on todettu inventoinnissa 1987 röykkiö (5,2 x 4,8 x 0,5 m), jota on pidetty mahdollisesti luonnonmuodostumana. Jäänöstä on kaiveltu keskeltä. Paikannus epävarma.

Havainnot 2012:

Paikalla sijaitsee kuvaukseen sopiva röykkiö, jota voitaneen pitää muinaisjäänöskohteena, tosin kohteen luokittelu varhaismetallikautiseksi hautaröykkiöksi on ulkoisten tunnusmerkkien perusteella kyseenalainen. Kyseessä saattaa olla myös jokin muu kivirakenne tai raunio ja se saattaa ajoittua myös historialliselle ajalle. Kohteen luonteen ja merkityksen arvioiminen tosin vaatii lisätutkimuksia.

Kohteen paikannusta tarkennettiin GPS mittauksella.

4.11 Jokiperkko [1000004882] kiinteä muinaisjäänös (ehd.)

Nimi:	Jokiperkko
Kunta:	Pyhärinta
Laji:	mahdollinen muinaisjäänös ehdotus: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus:	historiallinen
Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet, latomukset (uunit)
Rauhoitusluokka:	ehdotus: 2
Lukumäärä:	1
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6769409
E	201610
Z/m.mpy	15
Koord.selite	GPS mittaus rakenteen päältä
Etäisyystieto	Pyhärintan kirkosta noin 2,5 km itään
Peruskartta:	113108
Aiemmat tutkimukset:	tarkastus Heljä Brusila 1993

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Kylämuurattu toistaiseksi tarkastamaton kivirakennelma Kaukan kylässä, noin 350 m Ihodenjoen itäpuolella, Jokiperkon pienestä peltokaistaleesta runsas 400 m koilliseen. Muistuttaa Retkensuunkallion kylämuurattua latomusta noin 800 m kaakkoon.

Havainnot 2012:

Paikalla havaittiin pohjois-etelä –suuntainen rakenne, jonka koko on 4,5 x 2,5 m ja korkeus noin 0,9 m. Kylämuurattu rakenne koostuu noin 4 kerroksesta laakakiviä ja se on hajonnut rakenteen kaakkoiskulmasta. Kyseessä on todennäköisesti riihen kiukaan tai uunin jäänös. Rakenne sijaitsee talousmetsässä, kuusikossa. Oletettavasti rakenne on yli sata vuotta vanha.

Kuva 22. Kivirakenne Jokiperkko. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 23. Kivirakenne Jokiperkko. Kuva: Kalle Luoto.

4.12 Punnansuo [1000004884]

kiinteä muinaisjäänös (ehd.)

Nimi:	Punnansuo
Kunta:	Pyhäranta
Laji:	mahdollinen muinaisjäänös ehdotus: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus:	historiallinen
Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet, latomukset
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Koordinaatit: ETRS TM 35	
N	6768950
E	200689
Z/m.mpy	15
Koord.selite	GPS mittaus
Etäisyystieto	Pyhärannan kirkosta 1,8 km itäkaakkoon
Peruskartta:	113108
Aiemmat tutkimukset:	tarkastus Heljä Brusila 1993

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus

Kylmämuuraustekniikalla rakennettu kivilatomus Kaukaankylässä, noin 120 m Ihodenjoen itäpuolella, Punnansuon länsipuolella noin 200 m. Latomusta ei ole tarkastettu, mutta se muistuttaa mm. Retkensuunkallion latomusta noin 1,4 km kaakkoon.

Havainnot 2012:

Etelään laskevalla rinteellä havaittiin pyöreähkö noin pään kokoisista kivistä koottu kekomainen röykkiö. Rakenteen perustana on isommista kivistä koottu suorakaiteen muotoinen kiveys, jonka koko on noin 3 x 3 m. Rakenteen lounaispuolella on ilmeisesti rakenteeseen liittyviä kiviä. Kyseessä on todennäköisesti historiallisen ajan rakenne.

Röykkiön koillispuolella on mäntyä kasvava moreenirinne ja eteläpuolella on entinen pelto, joka on nykyisin koivikkona. Rakenne on ilmeisesti aikanaan tehty pelton tai niityn laitaan. Rakenteen ympäristöä ei runsaan kasvillisuuden vuoksi voitu tarkastaa kovinkaan tarkasti. Rakenteen sijainti mitattiin GPS laitteella.

Maastotarkastuksen perusteella kohde ei muistuta Jokiperkon tai Retkensuunkallion kohteita, vaan kyseessä lienee jokin muu kivirakenne. Rakenteen suorakaiteen muotoinen pohja viittaa rakennukseen. Kohteen ajoituksen, merkityksen ja funktion tarkempi määrittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Kuva 24. Kohde Punnansuo, kuvattu lännestä. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 25. Kohde Punnansuo sijaitsee nuoren koivikon ja männikön rajalla. Kuva: Kalle Luoto.